ALATTYÁN

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOM

1. BEVEZETÉS, KÖSZÖNTŐ ... 3

2. ALATTYÁN BEMUTATÁSA ... 5

3. ÖRÖKSÉGÜNK ... 8

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA ... 15

5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK ... 25

5.1 ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ ... 25

5.2 KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA ... 55

6. JÓ PÉLDÁK: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK, KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK ... 57

7. JÓ PÉLDÁK: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK ... 59

1. BEVEZETÉS, KÖSZÖNTŐ

Az építészet olyan akár a gasztronómia. Egy étel sokszínűségét és az ízek harmóniáját a hozzávalók gondos kiválogatása, valamint tudatos használata eredményezi. Egy településnél sem más a helyzet, a körültekintően kiválasztott anyagok, a terek, utcák, épületek megfelelő elrendezése és megformálása egységes, mégis változatos településképet alkot.

A kézikönyv bemutatja Alattyán település természeti környezetét, épített örökségi és természeti értékeit - mindazon elemeket, melyek a településre jellemzőek.
A kiadvány segítséget szeretne nyújtani azon építtetőknek, akik itt szándékoznak leélni az életüket és környezetbeillő, esztétikus házat álmodnak, amelyhez minőségi környezetet szeretnének megteremteni. Segítség kíván lenni a tervezőnek, aki igyekszik megvalósítani megrendelőjének elképzelését oly módon, hogy figyelembe veszi az épített és természeti környezetet és olyan házat tervez, amely szemet gyönyörködtet, ugyanakor tökéletesen beleillik a környezetbe.

Az ajánlások nem tekinthetők kötelezőnek, azonban figyelembevételükkel elkerülhetjük, hogy a település karaktere megváltozzon, elősegítjük, hogy a kialakult jellegét megőrizze és erősítse azt. A kézikönyv folyamatosan formálódik: a létrejövő újabb és újabb épületek, műtárgyak, természeti környezet folyamatosan alakítják, bővítik tartalmát. Nem egy lezárt mű; az idő folyamán a változások, Alattyán fejlődése formálják a kontextust. Amikor egy-egy új létesítmény épül, melyre méltán büszke a tervező, kivitelező és építtető illetve a település is, az be kell, hogy kerüljön és jó példát mutasson a környezet alakításra.

A kézikönyvben nem tudjuk feltárni a település teljes egészét, nem tudunk bemutatni minden épületet, de törekszünk a legjellegzetesebb, a település karakterét, arculatát meghatározó példákat bemutatni a teljesség igénye nélkül.

Célunk, hogy a kézikönyvet olvasó, lapozgató reális képet kapjon Alattyánról és áttanulmányozva a kézikönyvet kibontakozzon előtte a településkép.

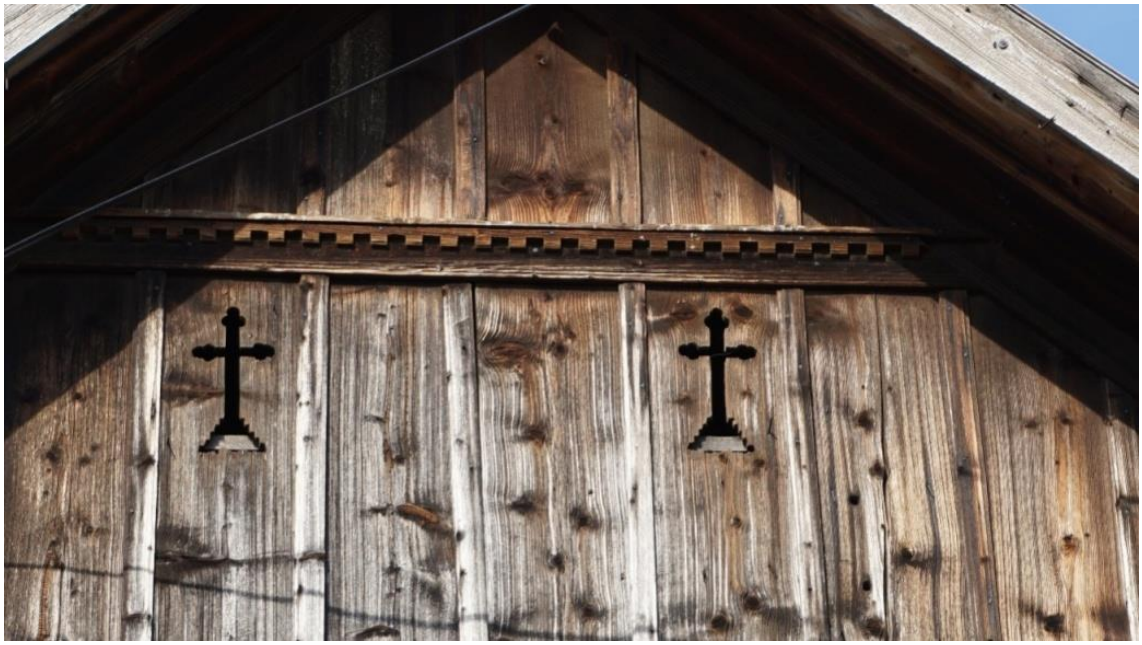

Ajánljuk mindazok figyelmébe, akik építkezni, felújítani, bővíteni szeretnének és azoknak is, akik csak álmodoznak, vagy szeretnék jobban megismerni környezetüket.

2. ALATTYÁN BEMUTATÁSA

ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

Alattyán Jász-Nagykun-Szolnok megye északnyugati peremén fekszik, a Zagyva folyó bal partján, a Szolnok-Jászberény közötti 32. számú főközlekedési útvonal mellett a Jászság délkeleti részén. Keletről Jásztelekkel és Jászalsószentgyörggyel, dél-délnyugatról Jánoshidával, Jászboldogháza és Portelekkel szomszédos. Észak-északnyugatról Jásztelek igazgatási területe határolja.

Alattyán lakosainak száma 2000 fő körül mozog és jellemzően inkább csökkenő tendenciát mutat.

Alattyán igazgatási területe a Zagyva folyó völgyében a Jászság kistájhoz tartozik. A Jászság földrajzi, történeti és néprajzi értelemben vett a környezetétől jól elkülöníthető alföldi tájegység Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyében.

A Jászsági kistáj 85 és 101 m (Bf.) magasságú ármentes részekkel tagolt, folyóvizek által feltöltött ártéri síkság, a vízrendezés előtt sekély tavakkal, mocsarakkal, apró szigetekkel borított. Jászság az Alföldnek a pannontól napjainkig erősen és tartósabban süllyedő fiókmedencéje. A jelenlegi felszínt a kanyargós sekély holtmedrek, s a hozzájuk csatlakozó mélyfekvésű területek jellemzik.

Alattyán külterületén leggyakrabban előforduló talajtípusok: alföldi mészlepedékes csernozjomtalajok, mezőségi csernozjom talajok, kötött és középkötött talajok (agyagos üledékeken képződött, agyagos vályog) nagy szervesanyag-tartalmú mészmentes réti talaj, szikesedésre hajlamos vegyes talajok.

A település nyugati határának vízhálózatát a Zagyva folyó és ártere, a folyószabályozást követően lefűzött holtág-részek (Berek-holtág) vízfelületei határozzák meg.

A Jászság kistérség száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület. Alattyán igazgatási területét érintő belvízelvezető csatornák közül a Kun ere elnevezésű csatorna, Jánoshidai csatorna a legjelentősebb.

Alattyán igazgatási területe az Alföld flóravidéke (Eupannonicum) tiszántúli flórajárásba (Crisicum) tartozó kistáj. Potenciális erdőtársulásai közül a bokorfüzesek (Salicetum triandrae), a fűzligetek (Salicetum albae-fragilis), valamint a tölgy-kőris-szil ligeterdők (Querco-ulmetum hungari-cum) löszpuszta cserjés lösztölgyes és sziki tölgyes tatárjuharos lösztölgyes a meghatározóak. A fentebb felsorolt eredeti potenciális növénytársulások napjainkban csak helyenként és zárványszerűen láthatók (pl.: Zagyva menti ártéren, Berki erdő). Jelenleg a tájat javarészt fajszegény ültetvény jellegű származékerdők jellemzik.

A vízrendezést követő gyors és jelentős mértékű vegetáció változás a település igazgatási területének természetes növénytakarójának átalakulását jelentette. Az egykori gazdag növényvilág képviselőit csak a rétek, holtágak, mezsgyék társulásaiban, illetve a Zagyva és kisebb vízfolyások menti ligetekben láthatjuk viszont.

Az egykor vízjárta terület állatvilága az Eupannonicum, Jászság faunajárásához tartozik. Az élővilág sokfélesége a Zagyva folyó és árterében, és a ligetes erdők, rétek-legelők környezetében figyelhető meg.

A község délnyugati határát a Zagyva folyó és ártere szeli ketté. A település külterületét összefüggő, nagy szántóföldi művelésű területek, patkóalakú leválasztott holtágak, szabályos elrendeződésű mezőgazdasági utak és belvízelvezető csatornák, ezekhez kapcsolódó erdősávok, kisebb kiterjedésű erdők jellemzik.

A Túláti részen tanyák is létrejöttek ugyan, de a község külterületen nem váltak általánossá, ezért a jászsági településeket körülvevő tanyás határszerkezet nem jellemző Alattyán igazgatási területére. A település szerkezetét meghatározta a folyóparttal párhuzamosan húzódó hosszúkás, orsószerű központi tér és a köré szerveződött kisebb lakótelkes „belsőség". A történelmi faluközpontot a vízfolyásokon túli mezőgazdasági hasznosítású „kertség" vette körül. A jelenlegi települési szerkezet kialakulásában jelentős szerepe volt a Szolnokot Jászberénnyel összekötő 32. számú főközlekedési út kialakításának és az új úthoz kapcsolódó szabályos elrendezésű utcák, lakótelkek létesítésének. A település táji látványát elsősorban a Zagyva folyó és ártere, a védművek határozott vonala, a levágott holtágak erdősült növényzete és a hullámos felszínen lévő mezőgazdasági és az elvadult kertgazdasági tájat jellemző telepített növényzet, valamint a kisebb vízfolyások meandereit követő természetes és természet-közeli növénytársulás határozza meg. (Hajdani zártkertek a Zagyva bal parti töltésének mentett oldalán, Berki erdő, stb.) A települést közvetlenül körbeölelő táj jellegzetessége a nagyfelületű szikes puszta a Legelő (Kútlapos széle, Gólya-lapos és Sárszeg).

Szolnok felől a 32. számú főúton Jászberény felé haladva először a templomtornyot látjuk meg, majd megjelenik a településsziluett, a kecses torony körüli lakóházakkal. A települést bebarangolva megfigyelhetjük a jász településekre jellemző girbegurba utcákat, teresedéseket.

A közintézmények a település orsószerű főtere mellett, egymáshoz közel találhatók.

A következő fejezetekben bepillantást nyerhetünk Alattyán épített és természeti örökségébe, valamint a településen megtalálható jó példákból is ízelítőt kapunk. Az ajánlásokat a településen építeni, felújítani, átalakítani vágyók számára állítottuk össze.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

"Az építészetnek nem a saját idejéért és helyéért kell beszélnie, hanem az időtlenségre törekednie."

(Frank Gehry)

A település igazgatási területe valószínűleg már az újkőkortól (neolitikum) lakott terület volt. A vízjárta alföldi tájon a magaslatok voltak megtelepedésre alkalmasak, így Alattyán határában is különböző korok emléknyomai kerültek elő (bronzkori edénytöredékek). Ezeket a leleteket különféle vándorló, halászó, vadászó, gyűjtögető csoportok hagyták maguk után. A megye legnagyobb számú (706 sír) avar kori temetőjét is a község határában tárták fel. Későbbi korok emlékeként a Hathalom és Héthalomjelenleg is használt dűlőnevek őrzik az avar-kori ásatásokkal egyidőben feltárt 6 és 7 honfoglalás-kori magyar sír helyét.
A település nevét írásos formában Uogoluptiuan (máshol de Laptyán, Alapyan, Alatyan formában) először 1209-ben a Váradi Regestrum említi. Az 1200-as évektől kezdődően lehet a község kül – és belterületéről, az itt élő népességről, az épített környezetről, a gazdálkodás rendjéről, a közigazgatásról általában beszélni. A település ugyanazon a helyen áll, amely területre épült valaha, közvetlenül a Zagyva folyó mellett, melynek több ága volt ugyan, de a községet nem veszélyeztette.

A Jászság területén, így Alattyánon is jellemző a tipikus mocsárközi településforma. A telepítés elsődleges szempontja a védelem volt.

A külterületet 1391-ben Apáti szállás a mai Jászapáti határának leírásakor említik.

A község a török hódoltság idején is lakott terület. A népesség számának alakulását pedig a 1550-től lehet pontosan nyomon követni.

A török időket követően a hajdani lakók szerint a falu határának szántóföldjeit évenkénti sorsolással osztják ki, ahogy azt emberemlékezet óta ott szokás. 1737-ben a jobbágyösszeírás bő szántókról, jó szénatermő rétekről, és olyan legelőkről szól, amelyek a 65 jobbágy 85 db fejőstehene és csordája részére is elegendő táplálékot nyújt. Ekkor a ménesben 20 lovat írtak össze és emellett 300 sertést és 400 juhot tartottak számon. A település 1876-tól tartozik a mai Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez Felső-Jászsági faluként.

A település építészeti örökségi értékei között országos védelem alatt álló műemlék nincs, de számos helyi szempontból jelentős, védelem alatt álló épület gazdagítja a településképet, melyekből néhányat bemutatunk.

Első templomot még Szent István király rendelete alapján építik, ez fából készült. 1241-ben a tatárok felégették.

Második temploma 1332-37 között épült terméskőből. Ezt a Zagyváig előrenyomuló rác csapatok 1766-ban lerombolták.

A harmadik templom 1773-ban épült, a torony a régi templom termésköveiből, míg a hajó és a sekrestye égetett téglából készült. A torony süvegét 1908-ban tették a mai helyére és ekkor nyerte barokk stílusú mai formáját. Szent Mihály arkangyal tiszteletére szentelték fel.

Gecse árpád festőművész, a Jászság festője Alattyánban született. Művésszé fejlődésében jelentős szerepe volt a Jászapáti Művésztelepnek 1921 – 1926 között, ahol Vágó Pál meghívására nyaranta otthonra lelt. A Képzőművészeti Főiskola után Bécsben az Akadémián tanult. Bebarangolta Olaszországot, ahonnan rendszeresen küldte a Jász Hirlapnak Olaszországi leveleit. Szűkebb hazájának krónikása volt. Hazatérése után Chiovini Ferenccel együtt a szolnoki művésztelepre került, majd visszatért falujába.

Az örökségi értékekhez tartoznak a településen fennmaradt népi lakóházak, melyeknek egy-egy szemet gyönyörködtető típusa mind architektúrájában mind részleteiben magán viseli a letűnt kor emlékeit.

Egy – egy szép építészeti részlet régi korok híres mestereinek keze nyomát őrzi. A gazdagon díszített tornácelemek különös hangulatot és egyedi külsőt varázsoltak.

Alattyán örökségi értékeihez tartozik az egykori zsidó temető területe, mely eredeti formájában és helyén őrízte meg a sírokat. A ma már lezárt sírkert helyi védelem alatt áll.

A Jászsági települések egyik sajátos jellemzője a vallási témájú színes szobrok, melyek a kül és belterületen egyaránt megtalálhatók. Tipikusan a Jászságban Szent Vendel szobrokat találunk, ám Alattyán különbözik ettől, itt egyházi témájú színes szobrok vannak. A történelmi központban, a római katolikus templom orsószerűen kiteresedő folytatásában találunk ilyen szobrot, mely sajátos hangulatot adnak a térnek.

Magánház udvarán is találkozunk színes szoborral, melyen visszaköszön a kedvelt kék szín, amely jellemző a Jászság szobraira.

A múlt emlékei között tartjuk számon a régészeti lelőhelyeket, melyekből Alattyán közigazgatási területén 13 található. A régészeti lelőhelyek közül régészeti és botanikai értékei miatt kiemelkednek a kunhalmok területei. A kunhalmok nemcsak régészeti, de természetvédelmi szempontból is jelentősek, ebbe a gyűjtőfogalomba tartoznak a sírhalmok (kurgánok), tellek (lakódombok), őrhalmok és határhalmok.

"a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak".

(1996. évi LIII. törvény a természet védelméről 23.§ (3) f.) pontja)

A kunhalmok tájképi- és élővilág védelmi értékkel rendelkeznek. A terület természetes állapotára jellemző növénytársulások (pl.: löszpusztagyep), vagy azok különböző mértékben degradált maradványai, valamint az ezekhez kötődő állatvilág maradhattak fenn a területükön. A kunhalmok természetesen kultúrtörténeti, régészeti, néprajzi jelentőséggel is rendelkeznek. Alattyánon ex-lege védett kunhalom a Bodor – halom a település külterületén, a jászteleki határhoz közel eső szántóterületen, a Fekete – halom az északi határrészen.

Az örökségi értékekhez tartoznak a természetvédelemmel érintett területek, melyeken lévő növény és állatvilág megőrzése kiemelt jelentőségű.

A település igazgatási területén nemzeti parki terület nincs, azonban európai jelentőségű, országos jelentőségű természetvédelmi területek egyaránt megtalálhatóak. A település közigazgatási területén a Berki erdő és a Zagyva folyó medre és partja védett természeti terület. Alattyánon megtalálhatók tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelenő területek éppúgy, mint a Natura 2000 európai közösségi jelentőségű területek részeként különleges madárvédelmi területek, a Jászság madárvédelmi terület részeként, ahol az ott élő védett fajok élőhelyének megóvása elsődleges szempont, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület a Berki erdő.

A természetvédelemmel érintett területeken az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartása elsődleges szempont.

Alattyán külterületén több fokozottan védett növény és állatfaj, mint a réti őszirózsa, ligeti csillagvirág, fehér madársisak, parlagi sas, rétisas, szalakóta, kerecsen sólyom gazdagítja a természeti környezetet.

A természeti környezet megőrzése, a táji környezetnek a fennmaradása a ma élő nemzedék felelőssége és feladata annak érdekében, hogy a jövő nemzedéke is éppúgy megtapasztalhassa, és megőrízhesse, így örökítve át a természeti értékeket nemzedékről nemzedékre.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA

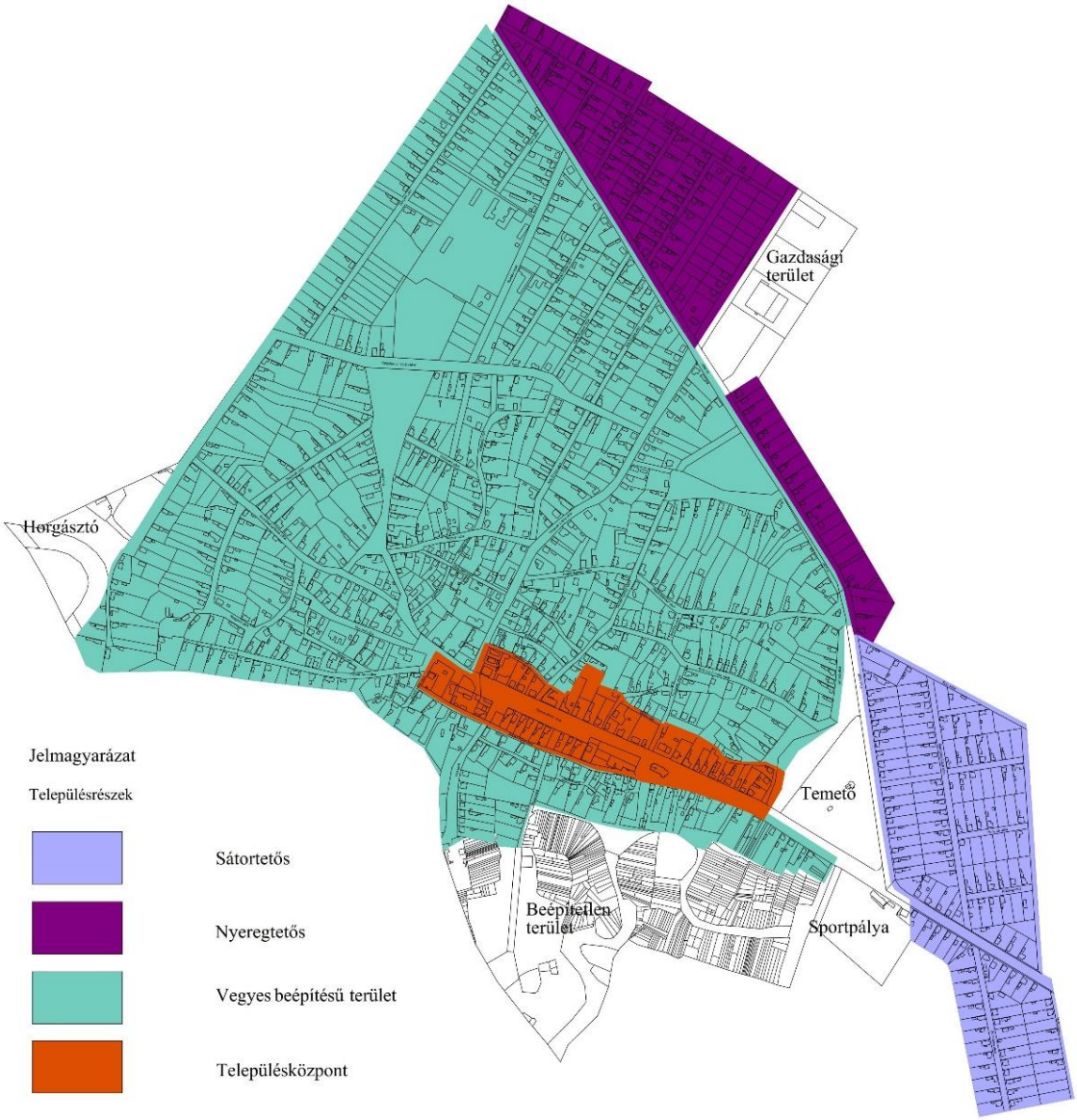

Alattyán történelmével, kialakulásával, településarculatával magyarázható, hogy a belterület nagy része vegyes beépítésű terület, ahol egymás mellett a telkeken éppúgy találunk utcára merőleges nyeregtetős népi lakóházat, mint sátortetős kockaházat, vagy tetőtérbeépítéses épületet, de néhány nagyobb épületmagasságú egy emeletes épület is előfordul. Néhány kisebb eltérő karakterű településrészt tudunk lehatárolni, ahol az utakon belüli épülettípusok, telepítések hasonló vonást mutatnak.

SÁTORTETŐS TELEPÜLÉSRÉSZ

A 32. számú főút kétoldalán, Szolnok felől a település bevezető szakaszán alakult ki az a jellemzően sátortetős beépítésű településrész, amely telkei közel azonos időben kezdtek beépülni és jellemzően sátortetős kockaházak uralják az utcaképet.

Az 1950-70-es évek kockaházai sátortetősek 38-42 fokos tetőhajlásszöggel, jellemzően utcára két nagyobb méretű, gyakran háromszárnyú ablakkal. Bejáratuk oldalról kisebb előlépcsős tornáccal vagy hátulról teraszról nyílik. Jellemzően Alattyánon sötétebb lábazat, világosabb falazat és natúr színű cserépfedés a legjellemzőbb.

A lakótelkeknél általános az oldalhatáron álló beépítés, a földszint vagy földszint és tetőtér beépítéses épületmagasság, a visszafogott színvilág, a természetes anyagok használata. Megfér egymás mellett a hagyományos lakóház a sátortetős kockaház és a modernebb épület is.

A sátortetős településrészen megállapíthatjuk, hogy a kialakulthoz igazodva oldalhatáronálló beépítést kell alkalmazni, és a szomszédos telkeken lévő lakóházakhoz igazodva sátortetős házat építsünk.

Alattyánon a házak elengedhetetlen tartozéka a tároló, mely a kerti szerszámok, a termények elhelyezésére szolgál. Javasolt a tárolók, a kiegészítő épületrészek főépülettel együtt való tervezése, mert így összhangban, esztétikusan megvalósulhat a telek beépítése. Ugyanez igaz a kerítésekre is, melyek a lakóházzal együtt egységet képeznek. Figyeljük meg a településen a kerítések jó példáit és azokhoz hasonló, lehetőleg áttört kerítést építsünk. Az áttört kerítés kertünknek átszellőzést biztosít, valamint a kert szépségeit megmutatja. Javasolt a kerítések azonos magasságban történő elhelyezése és hasonló lábazati magasság és stílus alkalmazása.

NYEREGTETŐS TELEPÜLÉSRÉSZ

A 32. számú főút mellett lévő településrészen jellemzően nyeregtetős lakóépületek épültek.

A nyeregtetős épületek épületmagassága közel azonos, a tetőhajlásszög utcán, utcaszakaszon belül szinte megegyezik. Sok helyen a falazott oromzaton ablak található, amely egy későbbi esetleges tetőtérbeépítés lehetőségét rejti magába.

A lakótelkeknél jellemző az oldalhatáron álló beépítés, a földszint vagy földszint és tetőtér beépítéses épületmagasság, a visszafogott színvilág, a természetes anyagok használata. Megfér egymás mellett a hagyományos lakóház, a sátortetős kockaház és a modernebb épület is.

A nyeregtetős településrészen megállapíthatjuk, hogy a meglévőt figyelembe véve, oldalhatáronálló beépítést kell alkalmazni, és a szomszédos telkeken lévő lakóházakhoz igazodva utcára merőleges gerincű ház épüljön.

A melléképületet javasolt az oldalhatárra építeni a ház mögé, alacsonyabb tetőmagassággal. Lehetőség szerint egyszerre terveztessük a főépülettel, hogy egységet képezzenek.

A térhatároló kerítések lábazattal, vagy anélkül épültek, sok esetben sövénnyel takartan.

VEGYES BEÉPÍTÉSŰ TERÜLET

Alattyán belterületének zöme a vegyes beépítésű területbe sorolható, ahol egymás mellett megfér a hagyományos nyeregtetős lakóház, a kockaház, a merőleges gerincű földszintes és tetőtérbeépítéses ház és elvétve az emeletes ház is. A vegyes településkép a település fokozatos átépítésével magyarázható, egyes épületeket más stílusban építenek újjá, vagy éppen egy-egy bontás eredményeként új, modern épület kerül a hagyományos épület helyére.

A lakótelkeknél jellemző az oldalhatáron álló beépítés, a földszint vagy földszint és tetőtér beépítéses épületmagasság, a visszafogott színvilág, a természetes anyagok használata. Egymás mellett látjuk a hagyományos lakóházat a sátortetős kockaházat és a modernebb épületet is.

Általánosságban megállapíthatjuk, hogy a vegyes beépítésű területen a kialakulthoz igazodva oldalhatáronálló beépítést kell alkalmazni, és a szomszédos telkeken lévő lakóházakhoz igazodva utcára merőleges gerincű házat, az utcaszakaszra jellemző tetőhajlásszöggel építsünk, vagy a sátortetős házak mellé sátortetős, vagy esetleg összetett tetőidomú épület épülhet. A szélesebb telkeken utcával párhuzamos gerincű szárnyat, vagy keresztbe beforduló belső épületszárnyat is alkalmazhatunk, vigyázva arra, hogy ne vágja ketté a kertet elő és hátsókertre.

Alattyánon az udvarokon a főépület mellett tárolókkal is találkozunk, melyek a kerti szerszámok, a termények elhelyezésére szolgálnak. Javasolt a tárolók, a kiegészítő épületrészek főépülettel együtt tervezése, mert így összhangban, esztétikusan megvalósulhat a telek beépítése. Ugyanez igaz a kerítésekre is melyek a lakóházzal együtt egységet képeznek. Figyeljük meg a településen a kerítések jó példáit és azokhoz hasonló, lehetőleg áttört kerítést építsünk. Az áttört kerítés kertünk átszellőzést biztosít, valamint a kert szépségeit megmutatja. Javasolt a kerítések azonos magasságban történő elhelyezése és stílusbeli összehangolása.

TELEPÜLÉSKÖZPONT

Alattyán orsószerű főtere mellett kialakult szélesedő főút mentén polgárosodó épületek találhatók utcával párhuzamos nyeregtetővel. A széles út mentén a parkszerű közterületnek is jelentős szerepe van.

A település központi részén jellemzően magasabb épületek vannak, mely a polgári házaknál nagyobb belmagasságot és padlásmagasítást is jelent. Az utcával párhuzamos nyeregtetős épületek sokszor udvarra befordulók.

A településközpontban lévő orsótér mentés javasolt oldalhatáron álló vagy szabadonálló épületelhelyezés, a kialakulthoz igazodva. A meglévő épületeket figyelembe véve javasoljuk utcával párhuzamos gerincű ház építését, az utcaszakaszra jellemző tetőhajlásszöggel. A szélesebb telkeken az utcával párhuzamos gerincű épület befelé fordulhat.

A kerítések a meglévő kerítésekhez hasonlóan lábazattal ellátottak és a kerítésmezőket fém áttört betétek alkotják. Javasoljuk az áttört kerítés alkalmazását, amely engedi a ház és a kert szépségeit bemutatni.

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK - IPARTERÜLET ÉS ÁLLATTARTÓ TELEPEK

Alattyánon a belterület peremrészén a 32. számú főút mellett alakult ki egybefüggő iparterület, ahol gyártási tevékenységgel foglalkoznak. A szigetszerűen különálló ipari terület nagy csarnokai meghatározó képei a település ezen részének.

A magastetős, részben könnyűszerkezetes csarnoképületeket nagyobb tér veszi közre. A környezetbe illesztés miatt javasolt a parkosítás és látványtakaró fák telepítése.

A település külterületén, beépítésre szánt területként jelenik meg az állattartó terület. A területen az állattartáshoz és takarmánytároláshoz szükséges épületek, építmények vannak.

Javasolt a terület látványtakarása fásítással történő határolása, mely környezetbe illeszti a telepet.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET - KÜLTERÜLET

Alattyánon jellemzően a beépítésre nem szánt területek a külterületi egybefüggő mezőgazdasági területek, melyeket telephelyek, természetes vízfolyás, erdősávok szabdalnak és tesznek egyedivé.

A Jászsági településekhez hasonlóan Alattyánon is viszonylag nagy a külterület, ahol jellemző a mezőgazdasági területhasználat.

Alattyán természeti szépségei közé tartozik a Zagyva folyó és ártere, valamint a Berki erdő.

A belterület szomszédságában lévő egykori kiskertek mára már átadták a természetnek területüket és egy természetközeli részben vizes élőhely alakult ki.

5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

5.1 ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

A kézikönyv ezen fejezete segítség kíván lenni, megfogalmazva a belterület sokszínűségét, de mégis egységes településképét ajánlást próbál adni arra, hogy hogyan őrizhetjük meg Alattyán hangulatát, hogyan erősíthetjük a kialakult hagyományokat, hogyan építhetünk modern, de nem hivalkodó épületet.

Mindenki számára mást jelent az építészeti szépség, hisz ízlésünk különböző. Mindezek ellenére igyekszünk olyan ajánlásokat adni, amely elősegíti azt, hogy környezetbeillő, harmonikus és utcakép szempontjából is megfelelő épület épüljön, amely a közösségnek és építtetőnek is tetszik. Célunk, hogy Alattyánon megtartva mindazt, ami értékes és erősítve a hagyományokat, ugyanakkor igény szerint a modern épületeknek is teret adva, még jobban megőrízzük a kialakult településképet.

SÁTORTETŐS TELEPÜLÉSRÉSZ

Jellemzően a 32. sz. főút mellett kialakult, közel egyidőben épült lakóházak sora, ahova tipustervek alapján, küllemre közel hasonló épületek épültek. A kockaházak az adott korban egy polgáriasabb életvitelt tükröztek, ezeknél a házaknál már tervezetten fürdőszoba is volt az épületben és jellemzően az előszobából nyíltak a különböző helyiségek, szemben az egykori háromosztatú lakóházakkal. Általában kiemeltebb lábazattal, magasabb padlószinttel épületek, ablakaik nagyobbak nyitottabbak a világra. Sok esetben a két utcai szimmetrikusan elhelyezett háromszárnyú ablak minden épületnél megtalálható és csak a homlokzati színezés, a kőpor jellege és kisebb homlokzati minták és a kerítés különböztetik meg egymástól ezeket a házakat.

TELEPÍTÉS

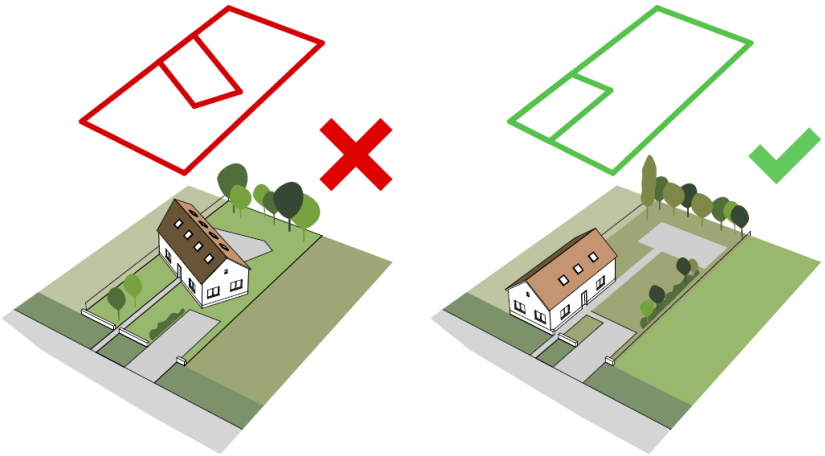

A településrészen oldalhatáronálló beépítés alakult ki. Sátortetős épületek alakultak ki, a kor szellemének megfelelően kocka házakkal. Nem javasolható a területen a zártsorú vagy ikres beépítés, mert túlzottan zárttá válna az utcakép és a hagyományos rendet megtörné. A meglévő előkert megtartása egyfajta rendet visz az utcaképbe, ezért nem javasoljuk a túlzottan hátrahúzott épületeket és a előkert mellőzését sem, mert megtörné az utcaképet, valamint az utcára kiépített épület mind utcazaj kiküszöbölése, mind a kialakult díszkertek megtartása miatt fontos. Az oldalhatáronálló telepítés kedvez a telekhasználatnak, a lakóépületet természetes növénysávval elválasztva a hátsókert gazdálkodásra alkalmassá válik.

ÉPÜLETMAGASSÁG

A területen hasonló, szinte egyforma épületmagasságokkal találkozunk, a településrész egészére a földszintes házak a jellemzők.

A meglévő épületek közé, mellé hasonló épületmagasságot javaslunk, mert a túl magas épület megtörné az utcaképet, túl hivalkodó lenne és esetlegesen a szomszéd telek benapozottságát is korlátozná.

A kockaházak átépítésében sok lehetőség és nagy fantázia, alkotói szabadság rejlik. A modernizált, bővített épületeknél javasoljuk a meglévő épületmagasság megtartását, az esetleges új épületszárny csak kismértékben emelkedjen e fölé.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A tipus kockaházaknál a tetőhajlásszög szinte egyforma, jellemzően csak nagyon szűk tartományban mozog. A területre nem jellemző a lapostető és javasoljuk továbbra is megőrizni ezt a településképet, a meglévő épületek közé a meglévőhöz igazodó tetőhajlásszög illik.

TETŐFORMA

A településrészen sátortető alakult ki. Nem alakult ki tetőtérbeépítés és manzardtető sem, így javasoljuk, hogy a túl összetett tetőformával, a toronyszerű tetőkkel együtt ezt a típust ne válasszák.

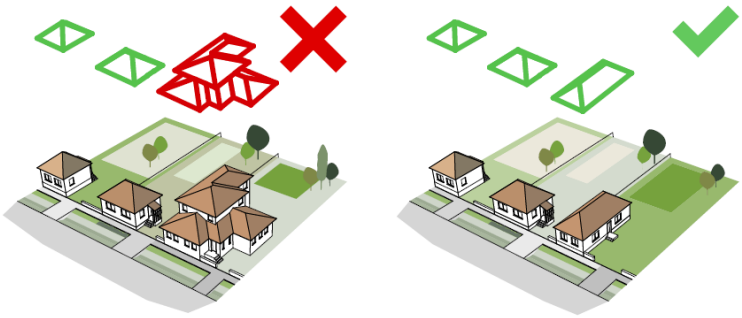

Átépítés, bővítés esetén ne a tetőforma megváltoztatása és tetőtérbeépítés legyen a megoldás, hanem egyéb építészeti eszközökkel a házhoz történő hozzáépítéssel nyerjünk teret.

Amennyiben elbontás révén új épület épülne, akkor oda modernebb köntösben újragondolva hasonló kerüljön és kerüljük a túl szabdalt, tördelt tetőformát.

ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNVILÁG

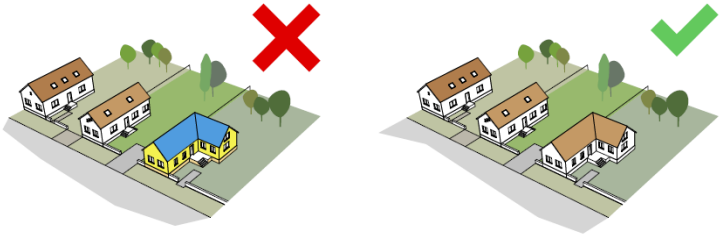

Jellemzően elütő színű sötétebb lábazat világosabb pasztell színű falazat alakult ki, nem egyforma színekkel, de hasonló színvilággal. Kerüljük a túl élénk, rikító színek használatát.

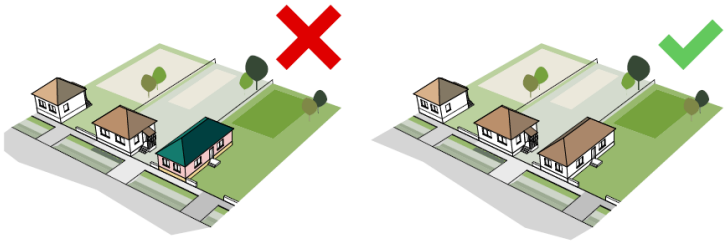

Anyaghasználat tekintetében jellemzően a vakolt, kőporozott fal, a természetes, natúr hornyolt cserép a jellemző. Kerüljük a fém héjazat, a kirívó színek, alkalmazását.

KERÍTÉS

Alattyánon az áttört kerítés a jellemző, amit továbbra is meg kell őrizni. Kerüljük a teljesen zárt kerítés építését, mert az utcaképet teljesen átalakítja, nem marad meg a könnyed, kertet bemutató jelleg és elvész a településre jellemző nyitottság.

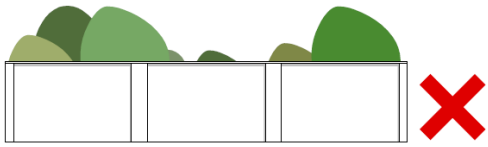

A falszerű, zárt kerítések nem elfogadhatók

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel

NYEREGTETŐS TELEPÜLÉSRÉSZ

Alattyánon a nyeregtetős épületek az 1980-as évek körül az új osztáson épültek a Jászberény felé vezető út mellett. Az utcára merőleges nyeregtetős épületek egyike- másika már tetőtérbeépítéses és van ahol csak jelzés értékkel bíróan van beépítve ablak a falazott oromfalba. Jellemzően az udvarról vagy a hátsókertből történő bejárattal épültek és minden esetben a szobák az utcára, míg a konyha a hátsókertre néz. Sok esetben középfolyosó fűzi fel a helyiségeket, melyek mára az iparosított technológia miatt rögzített méretűek. A településrészen csak egy-két helyen lehet új építés, inkább átalakítások várhatók.

TELEPÍTÉS

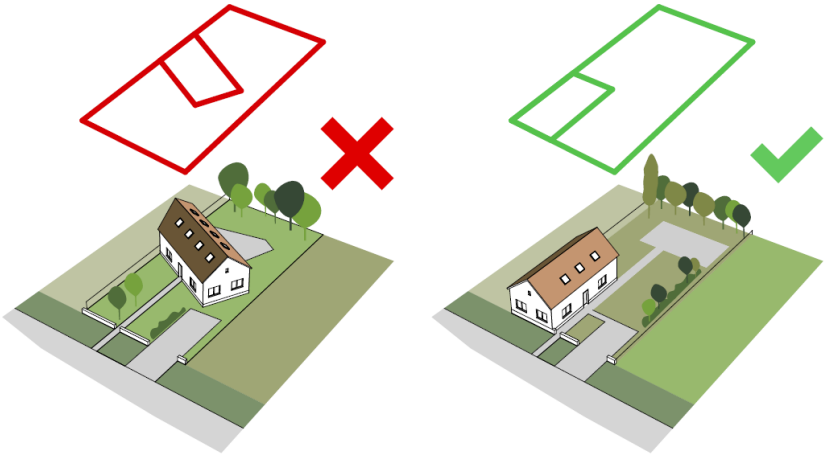

A területen az oldalhatáronálló épületlehelyezés az általános, kivételt csak néhány sarki telek képez. Az épületek telken belüli elhelyezkedése utcára merőleges gerincű.

Mint Alattyán teljes belterületén is jellemző az előkert és az utcákon azonos méretben alakultak ki, jellemzően díszkert funkcióval. Továbbra is meg kell őrízni ezt a jelleget, mert így az egymás zavarása minimálisra csökkenthető, valamint az utcazaj kiküszöbölhető és az előkert átmenetet képezhet a közterület és a magánszféra között.

Minden esetben alkalmazkodjunk az utcában kialakult rendhez, így az épületelhelyezésünk optimális és az utcakép harmonikus lesz.

ÉPÜLETMAGASSÁG

A nyeregtetős területeken jellemző a földszintes és a földszint + tetőtérbeépítéses épület. A meglévő házak közé hasonló épületmagasságot javaslunk. Kerüljük a toronyszerű épületrészeket és a túl magas épületeket.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A nyeregtetős részen a tetőhajlásszög közel azonos 45 fok körüli. Erre a részre nem jellemző a lapostető és alacsony hajlásszögű tető, valamint az alpesi tető sem. Javasoljuk továbbra is megőrizni ezt a településképet, a meglévő épületek közé a meglévőhöz igazodó tetőhajlásszög illik. Átépítéskor kerüljük a túl összetett tetőidom alkalmazását, ezáltal tartani tudjuk az utcakép ritmusát.

TETŐFORMA

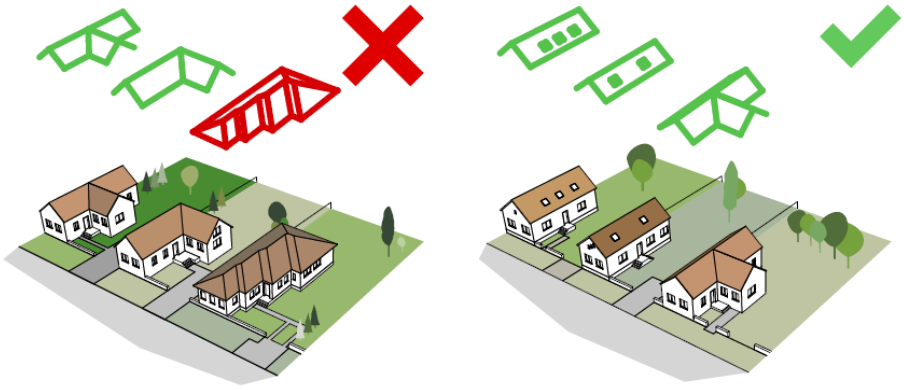

Jellemzően utcára merőleges gerincű nyeregtető alakult ki, melyet továbbra is javasolt megőrizni. Kerülni kell a bonyolult tetőidomokat. Átépítés és bővítés esetén hozzáépítéssel meg tudjuk őrízni a tetőformát.

ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNVILÁG

Jellemzően a területen világos színű homlokzat festett falazat alakult ki, nem hivalkodó színekkel. Kerüljük a túl élénk, rikító színek használatát.

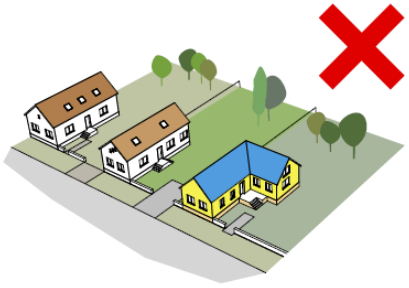

KERÍTÉS

Jellemzően a területen lábazatos, vagy anélküli áttört kerítésmezős kerítés alakult ki, általában fémből. Továbbra is meg kell őrizni az áttört jelleget, kerüljük a teljesen zárt kerítés építését. Törekedjünk arra, hogy a kerítés és az épület összhangja biztosított legyen. Egy szép kerítés nemcsak elválaszt, hanem dekorál is, éppúgy hozzájárul a rendezett településképhez, mint a jól karbantartott épület és a gondozott előkert.

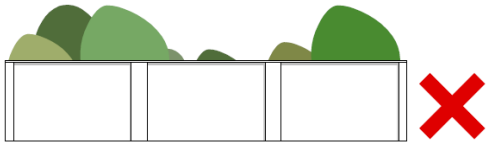

A falszerű, zárt kerítések nem elfogadhatók

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel

VEGYES TELEPÜLÉSRÉSZ

A település nagy részére a vegyes településrész a jellemző, amely egy folyamat eredménye, a településen az átépülés folyamata követhető nyomon. A régi korok emlékét idéző népi lakóházak mára kezdenek eltűnni, átépülnek, vagy helyükre új, modernebb épület kerül. Az átépülés időszaka nyomon követhető a házakon, hisz egymás mellett megtaláljuk a régi háromosztatú lakóházat, a kockaházat, de találkozunk utcára merőleges gerincű házzal és tetőtérbeépítéssel. Ezeken kívül ugyanakkor megjelenik a mediterrán ház, néhány tagolt, bonyolult alaprajzú épület, illetve egy-két emeletes is van. A település sokszínűségében egy-egy hasonló karakterű utcarészlet is található, ahol javasolt megőrízni az egységet. Új épületnél vegyük figyelembe a szomszédos létesítményeket, hogy az újonnan épülő ne legyen hívalkodó, valamint próbáljuk szakember segítségével megtalálni azokat a jellemzőket, amelyeket megtartva esztétikus környezetet hozhatunk létre.

TELEPÍTÉS

A területen az oldalhatáronálló épületlehelyezés az általános, emellett néhány szabadonálló épületlehelyezés is kialakult.

Nem jellemző az ikres, zártsorú beépítés, így kerüljük azokat.

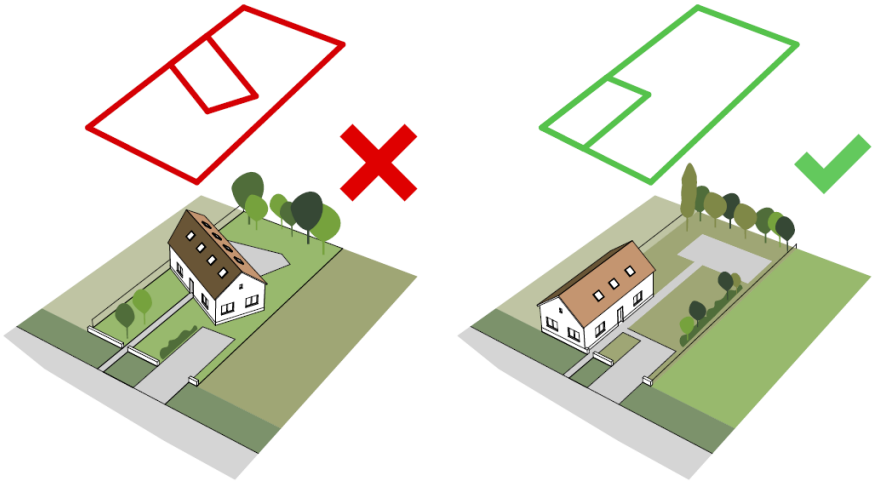

Jellemzően előkertes az épületelhelyezés, amely utcakép és funkció szempontjából is jó megoldás. Az utcában általános előkert mérethez igazodjunk, leginkább megfigyelve a szomszédos telkek előkertjeit.

ÉPÜLETMAGASSÁG

A területeken jellemző a földszintes és a földszint + tetőtérbeépítéses, néhány esetben a földszint + emeletes épület. A meglévő házak közé hasonló épületmagasságot javaslunk. Kerüljük a toronyszerű épületrészeket és a túl magas épületeket.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A tetőhajlásszög a teljes terület tekintetében változatos képet mutat, azonban egyes utcaszakaszokon egyforma. Nem jellemző a lapostető és alacsony hajlásszögű tető. Javasoljuk továbbra is megőrizni ezt a településképet, a meglévő épületek közé a meglévőhöz igazodó tetőhajlásszöggel építsünk. Átépítéskor kerüljük a túl összetett tetőidom alkalmazását.

TETŐFORMA

A településrészen a tetőforma is vegyes, de kisebb szakaszokon egyforma. Próbáljunk igazodni a szomszédos tetőformákhoz, ezáltal kialakul egy rend, mely az utcaképet formálja.

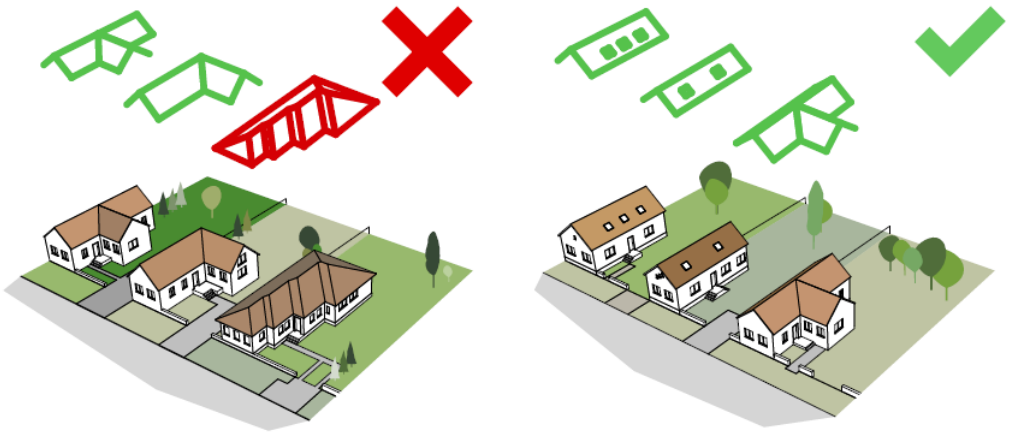

ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNVILÁG

Jellemzően a területen vegyes színűek a házak. Ne akarjunk hivalkodó épületet, hanem inkább egyszerűségében, harmonikus megjelenésében, egységes kert – ház – kerítés megvalósításában emelkedjen ki a többi közül.

KERÍTÉS

Jellemzően a területen lábazatos, vagy anélküli áttört kerítésmezős kerítés alakult ki, a kerítésmezőket fémből vagy fából kitöltve. Továbbra is meg kell őrizni az áttört jelleget, kerüljük a teljesen zárt kerítés építését. Törekedjünk arra, hogy a kerítés és az épület megjenése harmonikus legyen.

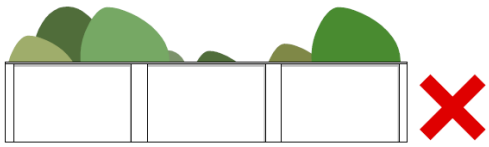

A falszerű, zárt kerítések nem elfogadhatók

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel

TELEPÜLÉSKÖZPONT TELEPÜLÉSRÉSZ

A központi orsótér mellett kialakult településrész, ahol jellemzően nívósabb, polgári épületeket építettek, és itt találhatók a közintézmények is. Jellemzően utcával párhuzamos nyeregtetős, magasabb épületek épültek, melyek tekintélyes megjelenést kölcsönöztek a főutcának.

TELEPÍTÉS

A területen a szabadonálló épületlehelyezés az általános, emellett néhány oldalhatáronálló épületlehelyezés is kialakult.

Nem jellemző a zártsorú beépítés, így kerüljük azokat.

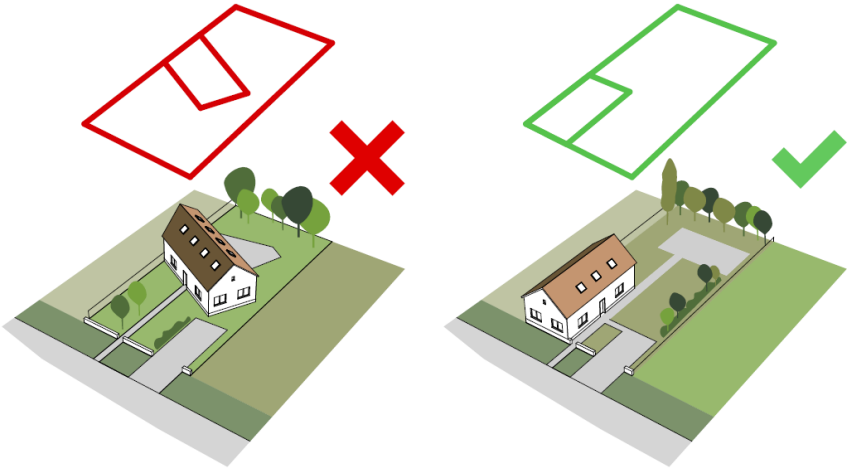

Jellemzően előkertes az épületelhelyezés, hasonló méretű előkerttel. Az utcában általános előkert mérethez igazodjunk.

ÉPÜLETMAGASSÁG

A területeken jellemző a földszintes és a földszint + tetőtérbeépítéses épület, egyes közintézmények kivételével. A meglévő házak közé hasonló épületmagasságot javaslunk. Kerüljük a toronyszerű épületrészeket és a túl magas épületeket.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A tetőhajlásszög változatos képet mutat, próbáljunk a szomszédos tetőkhöz igazodni. Nem jellemző a lapostető és alacsony hajlásszögű tető. Javasoljuk továbbra is megőrizni ezt a településképet, átépítéskor kerüljük a túl összetett tetőidom és lapostető alkalmazását.

TETŐFORMA

A településrészen a tetőforma is változó, de általánosságban utcával párhuzamos nyeregtető. Próbáljunk igazodni a szomszédos tetőformákhoz, így biztosítva az egységes utcakép kialakulásának lehetőségét.

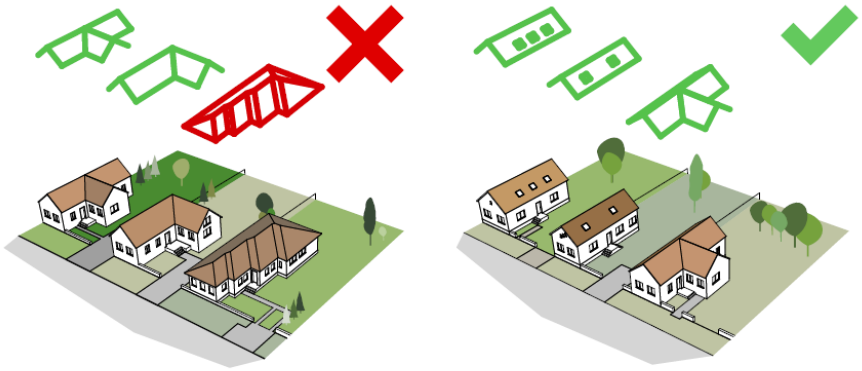

ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNVILÁG

Jellemzően a területen törtfehér, szürkés, sárga színűek az épületek. Kerüljük a hivalkodó épületet, inkább visszafogottabb színvilágot használjunk. Egyes régi épületeken megmaradtak a díszítések, melyek megőrzésére különösen ügyeljünk, hisz ez adja a településkép semmihez sem hasonlítható hangulatát, egyediségét.

KERÍTÉS

Jellemzően a területen lábazatos, áttört kerítésmezős kerítés alakult ki, a kerítésmezőket fémből vagy fából kitöltve. Továbbra is meg kell őrizni az áttört jelleget, kerüljük a teljesen zárt kerítés építését. Törekedjünk arra, hogy a kerítés és az épület megjenése harmonikus legyen, valamint a kerítések azonos magasságúak legyenek.

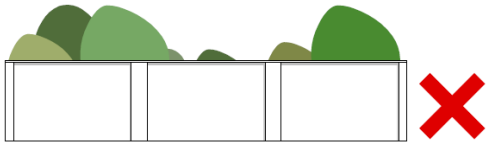

A falszerű, zárt kerítések nem elfogadhatók

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel

ÉPÜLETRÉSZLETEK

TORNÁCOK

Alattyánon egyes régi épületeknél még fellelhető a tornác. A régi tipusú lakóházak a Jászságban, így Alattyánon is utcára merőleges gerinccel épültek, az utca felé kisebb ablak, ablakok voltak és minden esetben az udvar felé az épület teljes hosszában tornác épült.

A tornácvégek vagy nyitottak, vagy falazottak voltak. Sok esetben az alátámasztó oszlopok között, díszes faragású rácsozat volt és sokszor deszkából készült mellvéd is épült a tornác és udvar elválasztására.

A tornácvéget gyakran megnyitották az utca felé, ott alakítva ki ajtót, és sokszor a tornác nem futott végig a ház hosszában, hanem a hátsó részen egy külső kamrát alakítottak ki. A falazott oszlopok közé deszka elválasztó került, melynek jellemzően védelmi és térhatároló szerepe volt.

Sok esetben utólag a tornácot befalazták, ezzel bővítve az épületet és zárt folyosót létrehozva. Az egykori tornácokról a tetőidomok árulkodnak.

Az újabb típusú épületeknél a bejárat vagy kisebb szélfogóból vagy teraszról nyílik. Javasolt a ház bejáratánál, mintegy zsilipszerűen szélfogót, teraszt vagy tornácot kialakítani, ami mintegy átmenet a kinti térből a benti tér felé. Az épület bejáratánál egy átmeneti zónát képez, így elkerülhetjük a belső tér hirtelen lehűlését télen és ugyanennek jótékony hatása nyáron is érződik, amikor a forróság nem árad be a lakásba.

AJTÓK, ABLAKOK

Sokszor mondják az ablak a ház „szeme”. Elképzelhetetlen a ház ablak nélkül, amely egyszerre jelenti a világosságot, a fényt, a kapcsolatot a külvilággal. Az ablakok is fejlődéstörténeten mentek át, az idők alatt sokat változtak.

Kezdetben kicsi, kétszárnyú, biztonsági okból beépített rácsú ablakok voltak, majd a ház növekedésével az ablak is növekedett. A kockaházaknál már háromszárnyú ablakok voltak, majd a modernebb épülettipusnál az ablakszárnyak is megnövekedtek, ugyanakkor osztásuk csökkent.

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt, tömör épülettömeget ezzel nyítjuk meg, ez teremt kapcsolatot a külvilággal.

Régebben a sötétebb nyílászárók (barna, zöld) voltak elterjedve, majd egy időben fehér nyílászárók épültek be.

Javasoljuk a ház tömegéhez és színvilágához megválasztani a nyílászáró színét, lehetőleg hagyományos színek (fehér, barna, olajzöld) alkalmazását. Az utca homlokzaton érdemes a sötétítés és napvédés módját is jól megválasztani, mert egy-egy spaletta, redőny, zsalugáter a ház dísze lehet.

HOMLOKZATKÉPZÉS, ANYAGHASZNÁLAT

Jellemzően a régi típusú házakat meszelték és a fertőtlenítés miatt is leggyakrabban fehér színűek, míg a lábazat eltérő sötét színű. A kockaházaknál a kőporozás terjedt el fehér vagy sárgás, drappos színvilággal. A modernebb épületek homlokzatfestékkel felületkezeltek és jellemzően sárgás színekkel színezik.

Javasoljuk a visszafogott színvilág alkalmazását, kerüljük a túl erős, rikító színek használatát.

A tipikus kockaházaknál gyakran drappos – barnás színvilágot alkalmaznak és ahogy országosan, így Alattyánon is jellemző a tipus kerítés, melyből különböző színekben szinte minden településen találunk.

A régebbi házaknál sokszor nem egyforma az ablak, mind nyílás nagyság, mind osztás tekintetében különböző, azonban az azonos jelleg és színvilág miatt mégsem zavaró.

A polgáriasodó nagyobb házak az utca felé három ablakkal rendelkeznek és tekintélyes szélességi méretük van.

RÉSZLETEK

Minden egyediség és minden szépség a részletekben rejlik. A régi polgári épületek homlokzati díszítése különösen megkapó. Minden részletre odafigyelve, gondosan tervezték meg és készítették el a korabeli mesterek. Szerették a felső párkányzatot díszíteni, az ablakok körüli díszek is jellemzőek voltak és sokszor a homlokzatot is tagolták. Egy – egy jól megválasztott motívum ma is szemet gyönyörködtet és méltán díszévé válik a településnek.

Megfigyelhetjük az ablakok kidolgozását. A fából készült nyílászárók gazdagon díszítettek voltak, így emelkedtek ki az épület homlokzati síkjából.

Nemcsak az épületrészletek, hanem a kerítések is lehetnek egyediek, különlegesek. Egy – egy kerítésmezőben lévő dísz az esetleges kötéseket is eltakarja és hangulatos megjelenést ad.

KERÍTÉSEK

A kerítések Alattyánon mind kivitel, mind anyaghasználat, mind színezés szempontjából sokfélék, azonban utcán belül magasságuk közel azonos, kivitelűk pedig áttört. Anyaghasználat szerint találkozunk fémkerítéssel, falazott vagy beton lábazatú fémkerítéssel, de megfigyelhetünk áttört beton kerítést és olyat is, ahol a beton lábazatot és oszlopok közét fa pallók töltik ki.

Kerítésünk lehetőleg áttört, az épülethez illő színvilágú és a szomszédos kerítésekhez alkalmazkodó magasságú legyen.

KERTEK

A belterületen jellemző a kertművelés. A csak kertes családiházakból álló településen a ház elengedhetetlen tartozékai a kertek. Alattyánon jellemzően előkertes családiházak épültek. Az előkert, mint virágoskert funkcionál vegyes, egynyári és évelő növények beültetésével. Az előkert kialkításánál törekedjünk a klímához, környezethez és esetlegesen a hagyományokhoz illő virág kiválasztására. Ültetésüknél figyeljünk arra, hogy melyik mikor virágzik, hogy előkertünk minden évszakban színpompás lehessen.

A kertek egy része pihenőkert, füvesítéssel, néhány bokorral, cserjével.

A kertek másik nagy típusa a konyhakert, mely a család számára a mindennapok zöldségeit, gyümölcseit biztosítja.

Kertünk művelésénél törekedjünk a harmóniára, legyen esztétikus, rendezett a kert kialakítása.

5.2 KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA

UTCÁK, TEREK

A közterületek tervezésekor is alkalmazkodjunk a meglévő adottságokhoz, jellemző homlokzatmagassághoz, tetőformához. A rendezett utcakép a település dísze és egy közösség a környezet iránti igényességét is megmutatja. Nagyon fontos a gondozott utcák, terek látványa, mert ettől élhető és szerethető egy település. Gondosan válogassuk ki és ápoljuk az utcákon, tereken lévő növényzetet, és igyekezzünk jó példával elől járni, hogy felhívjuk a figyelmet, hogy jó ízléssel, munkával, igényes környezet teremthető.

6. JÓ PÉLDÁK: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK, KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK

ÉPÜLETEK

Hagyományos kockaház szépen felújítva, arányos homlokzatszerkesztéssel, színben harmonizáló kerítéssel, visszafogott színvilággal.

Utcára merőleges nyeregtetős földszintes családiház, megfelelő arányokkal, nem rikító színekkel. A ház és kerítés egységet képez. Az ablak körüli díszítés nem hivalkodó, ugyanakkor egy szegélyt képez és kiemeli a nyílászárókat. A kerítés jó példa arra, amikor tudatosan egységes megjelenésre törekszenek. A rendezett közterület mégjobban kiemeli az épületet és harmóniát sugároz.

Modern családiházak igényes környezettel, megfelelő arányokkal, egymással harmonizáló formával. A modern forma nem hivalkodó, az áttört kerítések megteremtik a kertkapcsolatot. A kerítések illeszkednek a házak stílusához.

7. JÓ PÉLDÁK: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

Az utcaképhez hozzátartozna az épületeken, kerítéseken, közterületeken, utakon túl a hirdetőtáblák, cégérek, utcabútorok. A hirdetőtáblák, reklámok elhelyezése nem is olyan egyszerű, hisz egyszerre kellene figyelemfelkeltőnek és környezetbeillőnek lennie. Nagyon nehéz ezen a szűk mezsgyén haladni, hogy mikor lesz valami egyszerre figyelemvonzó és ízléses.

A hirdetőtáblák egyik szép tipusa a fából készült építmény, mely a fa eredeti tulajdonságaival a természetközeliséget mutatja és nyáron különösen szép, amikor a diszkréten elhelyezett virágtartóba virágzó növény kerül.

Alattyán településen nem jellemző a színes neon reklámtábla és továbbra is kerüljük a hivalkodó táblákat. A boltok cégérénél, felíratánál törekedjünk az egységes külső megjelenésre, stílusában, jellegében, anyagában és színében hasonló legyen a cégér és a felírat az épülethez, mert így az egységes megjelenés biztosítható.

A külterületen továbbra se kívánatos óriásplakátok, reklámhordozók elhelyezése.

A tájképvédelmi jelentőségű területeken nem javasolt reklámtábla és új felszíni infrastruktúra hálózat elhelyezése.

Alattyán településarculatának megőrzése során vegyük figyelembe a meglévő épített és természeti értékeket, azok környezetét, melyek meghatározzák a településképet.

Új épület építése vagy felújítás során javasoljuk a kézikönyv átlapozását és a jellegzetes karakterek megőrzését, az utcakép figyelembevételét és az építészeti ajánlások megfontolását.

Megrendelő:
Alattyán Község Önkormányzat Képviselő – testülete

Készítette:
Kiszelovics és Társa Településtervező Kft
Kiszelovics Ildikó településmérnök, városépítési, városgazdasági szakmérnök
Kiszelovics Attila

Főépítész:
Pálinkás István

Felhasznált irodalom:

- *Alattyán Község honlapja*
- *Adatok Szolnok Megye Történetéből (Szolnok Megyei Levéltár kiadványa)*
- *Hatályos településrendezési terv vizsgálati és alátámasztó munkarésze (Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.)*
- *Dr Mosonyi Sándor – Borsányi István – Hajas József – Kisbalázs Gáborné: Alattyán község története, szerkesztő: Dr Mosonyi Sándor*
- *TAK egyeztető felület építészeti útmutató ábrái (Lechner Tudásközpont)*
- *Magyarszéphely minta településképi arculati kézikönyv*

A fényképfelvételek:
2017. február - június hónapban készültek

Készült:
2017. július hó